

Poslovno udruženje komunalnih preduzeća **KOMDEL**

Beograd, Branka Krsmanovića br. 13

Tel/Fax: 011 2402 098, Tel: 011 2400 227

E-mail: komdel@ttigroup.co.rs www.ttigroup.co.rs

Stručna služba: **TTI Group** d.o.o. Beograd

Beograd, avgust 2019. godine

INFORMACIJA 21

ZAŠTITA PODATAKA O LIČNOSTI

Zakon o zaštiti podataka o ličnosti objavljen je u „Službenom glasniku RS“ br. 87/2018 dana 13.11.2018. godine stupio je na snagu 21.11.2018. godine, s tim da je njegova puna primena otpočela devet meseci od dana stupanja na snagu (21.08.2019. godine).

Osnov za donošenje Zakona je sadržan u odredbi člana 42. Ustava Republike Srbije kojim je predviđeno da je zaštita podataka o ličnosti zajamčena, da je **prikupljanje, držanje, obrada i korišćenje podataka o ličnosti** uređuje **posebnim zakonom**, kao i da svako ima pravo da bude obavešten o prikupljenim podacima o svojoj ličnosti.

Stoji i obaveza Republike Srbije, da u skladu započetog procesa pridruživanja Evropskoj uniji uskladi svoje nacionalno zakonodavstvo sa važećim propisima Evropske unije. (Uredba 2016/679 Evropskog parlamenta i Saveta o zaštiti pojedinca, kao i Direktiva 2016/680 o zaštiti pojedinca u vezi sa obradom njegovih ličnih podataka od strane nadležnih organa).

Zakon se pre svega odnosi na **obradu podataka o ličnosti koju vrši rukovalac**, odnosno obrađivač **koji ima sedište**, boravište ili prebivalište **na teritoriji Republike Srbije**, u okviru aktivnosti koje se vrše na teritoriji Republike Srbije.

Zakon je široko i iz više aspekata razradio materiju zaštite podataka o ličnosti. Ovde se fokusiramo samo na aspekte vezane za obaveze rukovaoca, a tu su polazišta i ključni uslovi da bi se obrada podataka o ličnosti smatrala zakonitom:

1. da je lice na koje se podaci odnose **dalo pristanak** na obradu svojih podataka;
2. da je obrada **neophodna radi izvršenja ugovora** zaključenog sa licem na koje se podaci odnose;
3. da je obrada **neophodna radi poštovanja pravnih obaveza rukovaoca**;
4. da je obrada **neophodna radi zaštite životno važnih interesa** lica na koje se podaci odnose;
5. da je obrada **neophodna u cilju obavljanja poslova u javnom interesu** ili radi izvršenja zakonom propisanih ovlašćenja rukovaoca;
6. da je obrada **neophodna u cilju ostvarivanja legitimnih interesa** rukovaoca ili treće strane.

Bez detaljnijeg preciziranja, Zakon daje samo **opšte definicije obaveza rukovaoca u koje spadaju i sva privredna društva** (uključujući i komunalna preduzeća). Prema odredbi člana 41. Zakona, **rukovalac je dužan da preduzme odgovarajuće tehničke, organizacione i kadrovske mere kako bi omogućio da se obrada podataka o ličnosti vrši na zakonit način.**

Međutim, to što tehničke, organizacione i kadrovske mere nisu detaljnije opisane i razrađivane, ne znači da mere ne treba preduzimati. Naprotiv, **nepreduzimanje**

odgovarajućih mera, po preduzeće **može imati ozbiljne posledice**. U slučaju nepostupanja i nepoštovanja odredaba Zakona, novčanom kaznom od 50.000 do 2.000.000 dinara će se kazniti rukovalac, odnosno obrađivač sa svojstvom pravnog lica, a odgovorno lice novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara. Pored navedenih dosta visokih novčanih kazni, **preduzeće** koje nije u potpunosti primenilo Zakon **rizikuje sudske sporove** koje mogu da pokrenu lica koja smatraju da su im podaci o ličnosti na neki način zloupotrebjeni.

Javna komunalna preduzeća kao rukovaoci ili obrađivači po članu 56 Zakona **u obavezi su da odrede lice za zaštitu podataka o ličnosti**. Naime, u smislu ovog Zakona **“organ vlasti”** je definisan kao državni organ, organ teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave, **javno preduzeće**, ustanova i druga javna služba, organizacija i drugo pravno ili fizičko lice koje vrši javna ovlašćenja.

Lice za zaštitu podataka o ličnosti **može biti zaposleno** kod rukovaoca ili obrađivača ili **može** obavljati poslove **na osnovu ugovora**. Ako su rukovaoci ili obrađivači organi vlasti ili nadležni organi, Zakon daje **mogućnost** da se može odrediti **zajedničko lice** za zaštitu podataka o ličnosti, uzimajući u obzir organizacionu strukturu i veličinu tih organa vlasti.

Rukovalac i obrađivač su u skladu sa posebnim Pravilnikom donetim 7. juna ove godine, **dužni da objave kontakt podatke lica za zaštitu podataka o ličnosti i dostave ih Povereniku** koji je ovlašćen da vodi evidenciju lica za zaštitu podataka o ličnosti.

Pored obaveze određivanja lica za zaštitu podataka o ličnosti, **preporučljivo je da javna komunalna preduzeća** koja po pravilu imaju velike baze podataka o svojim zaposlenima, podatke o korisnicima usluga, kao i podatke o dobavljačima i drugim poslovnim partnerima, u okviru preduzeća **kompletnu materiju zaštite podataka o ličnosti** urede **posebnim internim aktom**.

Kao prvi korak, u okviru preduzeća trebalo bi uraditi tzv. **„mapiranje podataka o ličnosti”** gde treba utvrditi (1) koji podaci o ličnosti se prikupljaju, (2) na koji način, (3) od koga, (4) u kom formatu i (5) u koju svrhu. Ovom analizom se dalje utvrđuju zakonski osnovi, **koliko dugo se čuvaju podaci, koje mere zaštite se primenjuju, sa kim se mogu podeliti ti podaci**, da li se podaci iznose van Srbije i sl.

Da bi se pravilno izvršilo mapiranje podataka, potrebno je razumeti da novi Zakon proširuje pojam podatka o ličnosti na **svaki podatak** koji se odnosi na neko fizičko lice, uz pomoć koga je **identitet** tog fizičkog lica **posredno ili neposredno određen ili odrediv**.

Posebnu pažnju trebalo bi posvetiti **zaštiti onih podataka** o ličnosti koji su objavljeni **na internet stranici preduzeća, na društvenim mrežama** ili kroz neki drugi vid elektronske komunikacije (npr. aplikacije za mobilne telefone). U ovom delu **jedan od prvih koraka** koje bi trebalo da preduzme preduzeće je da samostalno ili zajedno sa licem koje održava sajt, na internet stranici ugradi **link** (“Cookies”) **sa izjavom o privatnosti i politikom zaštite podataka o ličnosti**.

* * * * *

U prilogu ove informacije dostavljamo jednu nedavno rađenu i dosta kvalitetno pripremljenu publikaciju fondacije SHARE (uz podršku OEBS-a i Vlade Kraljevine Švedske) pod nazivom **“VODIČ KROZ ZAKON O ZAŠTITI PODATAKA O LIČNOSTI GDPR”**, a koja detaljnije prolazi kroz materiju zaštite podataka, a koja kao takva svakako može biti korisna.